

Kéthly Anna

előadása a Munkásokthonban
a gyarmatosításról

(A Délmagyarország munkatársától.) Pénteken este a Munkásokthonban tudományos előadásainak sorozatában Kéthly Anna országgyűlési képviselő tartott előadást „Az európai nagyhatalmak új gyarmati törekvései” címen. A Munkásokthon nagyterme zsúfolásig megtelt, a hallgatóság melegen ünnepelte Kéthly Annát.

Müller Dezső nyitotta meg a gyűlést, majd Kéthly Anna először az ókori gyarmati hódításokról beszélt. Az újkori európai gyarmatosító politika kulisszatitkaikról emlékezett meg ezután. A kapitalista kereskedelem kétféle módszerrel helyezkedett el a gyarmatokon — mondotta. Kis részben olyan gyarmati telepek létesültek, ahol az anyaországból kivándoroltak települtek le, nagyrészt azonban a kapitalista rendszer a benszülőttekre támaszkodott. Hatalmas részvénytársaságok alakultak, a leigázott gyarmati népeket rabszolgasorsba hajtva dolgoztatták. Ez volt a gyarmatosítás lényege, amelyet azután később a „civilizáció terjesztésének” mondtak. A fehér emberek civilizációja elpusztította a gyarmatokon a benszülőtt népek kulturáját. Elpusztult ez a primitív kultúra anélkül, hogy a fehér emberek civilizációja egyenértékű kulturát adott volna helyébe a benszülőtteknek.

Ezután arról beszélt Kéthly Anna, hogy milyen hatalmas gazdasági érték kerül ki a gyarmatokból és nem véletlen, hogy a nagy gyarmatosító államok annyira meggazdagodtak. „Sötét foltoknak” nevezik azokat a területeket a térképeken, ahol ma még európai ember nem járt. A tudomány is a sötét foltok felkutatásának szolgálatába állt, expedíciók alakultak, tudósok indultak utnak és ez a nagy munka mind a gyarmatosítás érdekében történt. Az imperialista hatalmak egymásközt felosztották, hogy meddig mehetnek el a gyarmatosítással és ezt a kérdést rendezte annakidején a berlini kongresszus.

A legújabb gyarmatosító tevékenységről beszélt ezután előadásában Kéthly Anna és megemlítette, hogy újabban már Japán is jelentkezik gyarmatosító igényével és ezt a népsűrűségével próbálja indokolni. Mostanában azt mondják: újra fel kell osztani a gyarmati területeket, mert a kapitalista szentháromság: a gyapot, a gumi és az olaj a gyarmatokról származik. Ez a három legfontosabb nyersanyag az imperialista kapitalizmus szempontjából és ennek megszerzése érdekében mindenre képes. A gyarmatosító hatalmak a gyarmatosító törekvéseiket általában három okkal próbálják megalapozni. Az egyik okuk a védekezésre az, hogy civilizáló tevékenységet folytatnak a gyarmatokon. Másodsorban azt hangoztatják, hogy a hasznosság vezérli a gyarmatosító eljárásokat, mert feltárják az értékes nyersanyagokat. Harmadszor azt mondják, hogy az anyaország népfellegelét akariák levezetni a gyarmatokon. A haladó gondolkodásuk ezzel szemben azt mondják, hogy a világ olyan tökéletes ellátást tesz lehetővé, hogy tudósok megállapítása szerint tízszer ennyi ember is megélhetne ezen a földön. A benszülőtt ma már csak gyűlölettel gondol fehér testvéreire és törekvésében csupán kizsákmányoló érdeket lát a színes népekkel szemben.

Az előadást hosszasan megtapsolta a zsúfolt terem közönsége.

Sarraut megalakította a „köztársasági tömörülés” kormányát

Hat radikális politikus a kabinetben, amely csütörtökön mutatkozott be a parlamentnek

Páris, január 24. Sarraut kijelölt miniszterelnök péntek délután közölte, hogy a kormányalakításra való megbízást végleg elfogadta. Az új kormány 15 óra 35 perckor alakult meg hivatalosan.

A kormány névsora a következő:

Miniszterelnök és belügyminiszter: Sarraut.

Államminiszter: Yvon Delbos.

Igazságügyminiszter: Fourcade.

Külügyminiszter: Flandin.

Pénzügyminiszter: Regnier.

Hadügyminiszter: Paul-Boncour.

Haditengerészeti miniszter: Pietri.

Kereskedelmi miniszter: Georges Bonnet.

Postaügyi miniszter: Georges Mandel.

Közmunkaügyi miniszter: Camille Chautemps.

Légügyi miniszter: Laurent-Eynac.

Közügyminiszter: Guernut.

Földművelésügyi miniszter: De Chappe-delaune.

Gyarmatügyi miniszter: Varenne.

Munkaügyi miniszter: Frossard.

Nyugdíjügyi miniszter: René Besse.

Kereskedelmi tengerészeti miniszter: Stern.

Közegészségügyi miniszter: Maze.

Miniszterelnökségi államtitkár: Jean Zay.

Belügyi államtitkár: Jaquinot.

Az új kormány vasárnap ül össze első minisztertanácsára és csütörtökön mutatkozik be a képviselőházban. Ugyanaznap délelőtt államtanács lesz, amelyen megszövegezik a kormánynyilatkozatot.

Az új kormány a „köztársasági tömörülés” kormányának mondható. Irányzata valamivel baloldaliabb, mint a Laval-kormányé, de középpárti köztársaságiak is helyet foglalnak kebelében. A radikális párt hat politikussal van képviselve a kormányban.

A danzigi és az uruguay-i vitával befejeződött a Népszövetség ülásszaka

Genf, január 24. Pénteken délután Bruce kiküldött, a Népszövetségi Tanács elnöke megnyitotta a Tanácsülés utolsó nyilvános tárgyalását. A Tanács nyomban a danzigi kérdés megvitatását kezdte meg Eden előadó javaslata alapján.

Beck lengyel külügyminiszter örömeinek adott kifejezést, hogy az ügy békés uton, simán elintéződik.

Massigli francia kiküldött reméli, hogy ez az elrendezés új, békés időszak kiindulását jelenti.

Madariaga, Vasconcellos és Litvinov csatlakozott az elhangzott felszólalásokhoz.

Gresier, a danzigi szenátus elnöke kijelentette, hogy a danzigi szenátus mindig lojális magatartást fog tanúsítani.

Bruce elnök kijelentette, hogy a mai nappal a danzigi kérdés lekerül a Tanács napirendjéről.

A napirend utolsó pontja a Szovjetország és Uruguay vitás ügye volt. Titulescu az ügy előadója ismerte a tárgyalások megkezdését és az ügy rendezését.

Bruce tanácselnök kijelentette, reméli, hogy Uruguay és Szovjetország közötti diplomáciai viszony megszakítása csak átmeneti jellegű és a két fél megragadja az alkalmat a diplomáciai viszony helyreállítására. Az elnök ezután az előadó indítványát elfogadottnak jelentette ki.

Titulescu román külügyminiszter meleg szavakkal köszönte meg Bruce elnöknek a tanácsülés folyamán tanúsított magatartását.

Az elnök ezután a Tanács 90. ülásszakát beárta.

Győzelem Ras Kassa ellen

Róma, január 24. A sajtó- és propagandaügyi minisztérium a következő 105. számú jelentést közli a keletafrikai helyzetéről:

— Badoglio tábornagy táviratozza: Hadvezetőségünk miután biztos értesítéseket kapott arról, hogy az utóbbi napokban Dél-Thembienben Kassa herceg parancsnoksága alatt jelentős abesszin hadsereg nagyszabású támadásra készült, elhatároztuk, hogy megelőzzük az ellenséget. Ennek következtében nagy erővel megtámadtuk az ellenséget, amelyet a támadás váratlanul ért. Heves csata fejlődött ki, amely 22-én és 23-án folyt le és tegnap a késő éjszaka órákban támadásunk teljes sikerrel végződött. A csata részleteiről későbbi jelentéseinkben számolunk be.

— Graziani tábornok Neghelliben kártványt

tett közzé, amelynek értelmében Galla-Borának területén a rabszolgáskodás minden formáját megszünteti. Egy repülőgéptűk Neghelli elfoglalását megelőző csaták során lezuhant.

Alfieri olasz államtitkár a miniszterelnöknél

Budapest, január 24. A kormány tagjai pénteken reggel 9 órakor minisztertanácsra ültek össze, amelyen a kormány valamennyi tagja részt vett a gyengélkedő Hóman Bálint kultuszminiszteren kívül, akit Szily Kálmán államtitkár helyettesített. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyal és 2 órakor ért véget.

A minisztertanács szünetében Kánya Kálmán külügyminiszter fogadta Dino Alfieri olasz propagandaügyi államtitkárát és Colonna budapesti olasz követet. Az államtitkár és a követ ezután Gömbös Gyula miniszterelnöknél tett látogatást, aki Tahy László miniszterelnökségi államtitkár jelenlétében fogadta őket. A miniszterelnöknél tett látogatás háromnegyed óra hosszat tartott.

Dino Alfieri államtitkár délelőtt érkezett Budapestre. Fogadására megjelent a beteg kultuszminiszter helyettesítő Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter, Tasnádi Nagy András, bárcziházi Bárczy István és ifjabb báró Wlassics Gyula államtitkárok, báró Apor Gábor és báró Villani Lajos, olasz részről pedig a követség tagjai, élükön herceg Colonnával és herceg Pignatelli vezetésével kivonult a budapesti olasz fassionak egy diszszakasza is.

Özv. Deák Lászlóné úgy maga, mint gyermekei nevében megtört szívvel jelent, hogy

Deák László

életének 69. évében hosszú szenvedés után elhunyt.

Temetése vasárnap délután 3 órakor a belvárosi temető kupolájából a ref. egyház szertartása szerint.

Szeged, 1936. január 24.

Fodor József és neje, szül. Stefán Erzsébet mély fájdalommal és szomorúsággal, de a Mindenható akarataiban megnyugodva tudatjuk, hogy felejtethetetlen

Évikénk

23-án d. u. 4 órakor rövid szenvedés után négyéves korában vissza adta lelkét Teremtőjének. Temetése e hó 25-én d. u. 3 órakor lesz az újszegedi temető halottasházából.

Gyászolják:
Testvérei Nagyözölök
József és neje Stefán Mihály és a gyászoló rokonság
András és neje